

Janšojski bog z noweju drastwu

Foto: Martina Nowakojc

Spěchowanske towaristwo za Serbski muzej Chóšebuz z. t. jo w konstruktiwnem zgromadnem žěle z Rěcnym centrumom WITAJ zgótowaš dało kompletne nowu drastwu za Janšojskego boga. Drastwa jo něnto wjelgin pyšna a fryšna, dostojna a rědnje woglědaš. Wóna jo wobstatk drastwinygo archiwa Serbskego muzeja w Chóšebuzu, móžo se ale pó napšašowanju pšez Spěchowanske towaristwo za Serbski muzej wupóžycyš. To dej se na pš. staš kužde lěto za gódowne projekty Rěcneho centruma w Dolnej Łužicy. Žěk słuša Załožbje za serbski lud za financnu pódpěru a kuratorce Martinje Nowakojc ze Serbskego muzeja a Kathrin Šwjelinej za pilne praktiske žělo.

Ze zgótowanim noweje drastwy Janšojskego boga jo se ražiło, wažny kus dolnoserbskeje kultury zežaržaš. Janšojski bog chójži w pšedgódownem casu z dwěma pšewózwarkoma wót doma k domoju, žognujo žiši a dorosćonych a rozděljo małe dary. Wón pšinjaso gluku a strowotu za cełe nowe lěto. Nałog jo se pó pšewrošenju zasej wóžywił a se žinsa rad woplěwa.

dr. Madlena Norberg,
pšedšedarka Spěchowanskego towaristwa za Serbski muzej Chóšebuz z. t.

Wšěm čłonom, partneram a sobudźěłačarjam našeje narodneje organizacije přejemaj rjane swjate dny w měrje a pokoju. Džakujemaj so wutrobnje za dobre zhromadne dźěło, kiž je zakład našeho wuspěšneho skutkowanja. Do noweho lěta přejemaj Wam zbožo, strowotu a derjeměće kaž tež wuspěch při wšěch Wašich a našich zhromadnych předewzaćach.

Wšykny čłonkam, partnerjam a sobudźěłačarjam našeje narodneje organizacije žycymej rědne swjate dny w měrje a pokoju. Žěkujemaj se wutšobnje za dobre zgromadne žěto, kenž jo zakład našogo wuspěšneho statkowanja. Do noweho lěta žycymej Wam gluku, strowje a derjeměše ako teke wuspěch pši wšych Wašych a našych zgromadnych pšedewzešach.

Allen Mitgliedern, Partnern und Mitarbeitern der Domowina wünschen wir frohe und besinnliche Feiertage. Wir danken Ihnen herzlich für die gute Zusammenarbeit, die die Grundlage unseres erfolgreichen Wirkens ist. Für das neue Jahr wünschen wir Ihnen Glück, Gesundheit und Wohlergehen sowie Erfolg bei all Ihren persönlichen und unseren gemeinsamen Vorhaben.

Dawid Statnik

předsyda/pšedšedaj/Vorsitzender

Marko Kowar

jednačel/jadnař/Geschäftsführer

Wuznamjenjenje za Domowinu

Towarstwo magistera George Körnera woswjeći dnja 21. oktobra w městačku Bockau w Rudnych horinach 300. narodniny swojeho mjenowarja. George Körner (1717–1772) bě w tutej gmejnje 25 lět farar a chronist, wón bě pak zdobom rěčny ženij: wobknježeše 20 rěčow, někotre z nich tež w běžnej konwersaciji. Na přikład wuknješe wón w młodych lětach wot stareho wojaka hornjoserbsčinu a lubowaše z tuteho časa słowjanske rěče. Swoju maturitnu narěč dźeržeše w serbsčinje, jako kursakski předar w Druhej šlezkej wójnje předowaše serbsce a česce a napisa přeni hornjoserbsko-němski słownik. Tutón so bohužel jenož w pjeć rukopisnych eksemplarach 1768 wozjewi, ale bě přeni serbski wuplód přirunowanskich rěčnych wědomosćow. Za čas studija zastupi do Lipšćanskeje Sorabije a wudźeržowaše čas žiwjenja kontakty k serbskemu towarstwu.

Towarstwo magistera George Körnera založi so 1998. Z tuteho časa wudźeržuje župa „Jan Arnošt Smoler“ Budyšin kontakt k hibićiwym a jara aktiwnym čłonom z Rudnych horin. Zetkamy so prawidlownje w Bockauwje abo we Łužicy, přewjedźemy sympozije abo wuměnu nazhonjenjow.

Hižo k džewjatemu razej spožči Körnerowe towarstwo lětsa Myto George Körnera, tutón raz Domowinje – Zwjazkej Łužiskich Serbow z. t. Přeprošeni běchu a na swjatočnosći porěčachu na přikład sakska statna ministerka za socialne Barbara Klepsch, slawist prof. dr. Karlheinz Hengst a předsyda Domowiny Dawid Statnik. Wón w swojej narěči mjez druhim praji: „George Körnera česćić rěka, jeho wotkazanje ze žiwjenjom pjelnić. Za Domowinu steji posrědkowanje serbskeje rěče na eksponowanym městnje ... Tež džensa wuknje wjele ludži serbsce, a to nic jenož šulerjo. To sylnja našu nadźiju, zo so

wona zachowa a zo budže serbsčina tež přichodnym generacijam maćersčina.“

To bě rjane zetkanje z hižo lubymi znatymi kaž z přenim předsydu towarstwa Edgarom P. Nahrathom, z druhim předsydu Jochenom Härtwigom a z iniciatorom Česko-němskeje literarneje towaršnosće prof. Reinerom Neubertom. Zajimawe běchu tež rozmołwy na kromje tuteho zarjadowanja, kaž na přikład ze socialnej ministerku, z přecelom Serbow a wóčnym lěkarjom dr. Manfredom Jähne abo z jednačelom Žónskeje cyrkwy z. t. Frankom Richterom.

Hordži so my Serbja do Budyšina wróćichmy, dokelž so znowa wopodstatni, zo mamy tež zwonka Łužicy přecelow, kiž herbstwo Körnera a dalšich wotčincow haja a nas w našim boju wo wuchowanje serbskeje rěče podpěraja.

Leńka Thomasowa

Za Domowinu přijima předsyda Dawid Statnik (1. wotlěwa) dnja 21. oktobra w Bockauwje Myto magistera Körnera, kiž je towarstwo samsneho mjena lětsa k džewjatemu razej spožčilo. Na zarjadowanju wobdźěllichu so mjez druhim (wotlěwa) Leńka Thomasowa ze župy Budyšin, sakska ministerska za socialne Barbara Klepsch, přeni předsyda towarstwa Edgar P. Nahrath a jeho zastupjer, farar na wuměnkju Jochen Härtwig.

Foto: Domowina/F. R.

Ptači kwas 9 000 kilometrow wot Łužicy zdaleny

Rozprawa z texaskeho Serbina

W Serbinje knježeše horcota na lětušim 29. Wendish Fest. Při wjace hač 30 stopjenjach swjećachu džěci ptači kwas, spěwajo znate serbske pěsnje w jendźelskej rěči. Přez program wjedžeše samo braška, muž w fraku a cylindrje. Kóždy lěto swjeca sta potomnicy serbskich wupućowarjow swoju serbskosć, su hordži, zo smědža być „wendish“. Štož mje jara džiwaše: Tomu njebě přeco tak.

Mějach wjele rozmołow w Serbinje. Mje zajimowaše, kak wobydlerjo džensa swoju identitu reflektuja. A wosebje běch wćipny, kak žiwjenje wšědny dzeń w Serbinje wupada, hdyž so Wendish Fest njeswjeći. Zajimawa bě bjesada z Marian Wiederhold, kotraž lěta znowa serbski swjedžen w Serbinje wopyta. Wona mi přeradzi, zo je so hordosć na serbski pochad mjez wobydlerjemi w minjenych lětdzesatkach zesylniła. W džěcatstwj a młodosći pak so žona hańbowaše so jako „wendish“ abo „sorbian“ wuznać. „W młodych lětach so skerje mnozy za swój pochad hańbowachu, dokelž so wo Serbach hrozne blady šerichu“, mi wuzna. A wona doda: „Powědachu nam, zo Serbja zastarsce mysla a do přiwěrkwow wěrja.“

Džensa hižo nchtó w Serbinje serbsce njerěči. Sprawnje prajene je to tež aspekt džensnišeje reality w Serbinje, kotraž mje wosebje boli. Při lětušim Wendish Fest měšachu so drje serbske našožki, spěwy a kěrlušy. Runje tak pak tež bayerscy hercy hrachaju a němske spěwy zaklinčachu. Serbske słowa ředko zaslyšach, za to čim wjace němskich wobrotow a připitkow. Dalše dopóznaće: Serbska rěč njeje běh časa dlěje hač nabožina přetrała. Wona so hižo po dwěmaj generacijomaj spočatk druheho lětdzesatka zašleho lěstotka w Serbinje pozhubi. Posledni Serb w Texasu, kotryž hišće běžnje serbsku rěč wobknježeše, zemřě před něhdže 40 lětami. Hišće džensa je staroluterska wěra potomnikow serbskich wupućowarjow centralny

Džěci swjeca Ptači kwas.

element, runje tak kaž je staroluterska wosada džensa hišće centrum a žro žiwjenja w Serbinje.

Tež hdyž so serbsčina w Serbinje hižo njerěči, staj sej Marian Wiederhold a jeje mandželski Jack wěstaj, zo je so serbske wědomje w Serbinje pozběhnyło, jako su so jeho wobydlerjo ze stawiznamy a Serbami w Němskej chutnje zaběrać započeli. „Z tutej wědu a tež ze zetkanjemi ze žiwymi Serbami z Łužicy smy sej swoju jónkrótnosć a wosebitosć wuwědomili.“

Tekst a fota: Kajetan Dyrlich, swobodny awtor a reporter
Wón je wokomiknje štyri měsacy ze žurnalistiskim stipendijom Arthur F. Burns Fellowship w Kanadze a USA po puću a rozprawja z tutej krajow wo wšelakich temach transatlantiskich počahow.

Weldon Mersiovsky wjedžeše jako braška přez program swjedženja.

Při wjace hač 30 stopjenjach swjećachu ludžo swój Wendish Fest.

St. Pauls Lutheran Church w Serbinje je džensa srjedžišćo sydlišća.

Zwzaskowe předsydstwo Domowiny we Wojerecach wuradźowało

Ze spominanjom na založenje Domowiny před 105 lětami, dnja 13. oktobra 1912, zahaji so posedženje Zwzaskowego předsydstwa Domowiny dnja 10. nowembra we Wojerecach. Předsyda Domowiny Dawid Statnik poda stawizniske informacije wo tutym za Serbow wuznamnym podawku. Rěčnica župneho předsydstwa župy „Handrij Zejler“ Wojerecy Christina Šočina informowaše wo skutkowanju župy, wo stykach k šulam a towarstwam a wo mnohostronskich zarjadowanjach za šulerjow a Domowinjanow w Domowinskim domje na Drježdźanskej dróze 18.

Dawid Statnik a župan Wylem Janhoefer podpisašaj aktualizowane kooperaciske dojednanje mjez Domowinu jako třešnjym zwzaskom a Domowinu – župu Delnja Łužica. Wone wobsahuje mjez druhim, zo so prezidij zwzaskowego předsydstwa dwójce wob lěto ze župnym předsydstwom zetka. Přenje zrěčenje bě so 2013 podpisało.

Dalša tema bě přirjadowanje nadawkow džělowych směrnicy Domowiny, kiž je zašla hłowna zhromadźizna wobzamknyła, šěsć džělowym wuběrkam zwzaskowego předsydstwa. Prezidij dósta nadawk, so na namjety k změnam přirjadowanja z předsydami wuběrkow dojednać. Mjeztym so wšě wuběrki swoje džělo zahajili. Zwzask-

kowe předsydstwo powoła Hanku Rjelcynu, Utu Henšelowu a Geralda Schöna jako fachowcow do wuběrka za kulturu a wuměštno, Marka Njeka jako fachowca do wuběrka za kublanje a wobkrući Marka Klimana jako předsydu wuběrka za hospodarstwo a infrastrukturu.

Na wuradźowanju zwzaskowego předsydstwa 10. nowembra we Wojerecach Foto: Martina Arlt

Dawid Statnik informowaše wo stawje zběranja podpismow za Europsku wobydlersku iniciativu Minority SafePack. Přitomni běchu sej přezjedni, zo je za wuspěch tuteje iniciativy trjeba, zo so socialne syće runje tak kaž pisomne informacije resp. lisćiny wužiwa. Domowina planuje wšelake wabjenske akcije, kaž krótku filmowu sekwencu, dopisnicy a wosobinske wabjenje z podpismowymi lisćinami na zarjadowanjach. Kóždy, kiž chce so wobdźělić, je wutrobnje witany.

Dale wabješe předsyda Domowiny za to, kmanych kandidatow za poradźowace sobudźělo w šulskich konferencach na serbskich šulach a na šulach ze serbskorěčnym poskitkom w Sakskej namakać. Lětsa nowelěrowany sakski šulski zakon zmóžnja tajke poradźowace sobudźělo. Rozsud, što budže w šulskich konferencach jako zastupjer Domowiny skutkować, twori zwzaskowe předsydstwo.

Zwzaskowe předsydstwo wobzamkny plan swojeje klětušeje džělawosće kaž tež terminow prezidija. Prezidij zetka so měsacnje a zwzaskowe předsydstwo dwuměsacnje. Přichodne posedženje zwzaskowego předsydstwa wotměje so 23. februara w Choćebuzu. Tema budže tam mjez druhim serbskorěčne kublanje w Delnjeje Łužicy.

Dawid Statnik informowaše wo wopyće noweje kublanskeje ministerki w

Braniborskej Britty Ernst, kotraž wopyta 10. nowembra na přeprósenje staršiskeje iniciativy Delnjoserbski gymnazij w Choćebuzu. W rozmołwje ze zastupjerjemi Serbow ministerka přilubi, zo so serbske šulske postajenje, kiž bě w zašłych měsacach wjele kritiki a diskusijow wubudźiło, tuchwilu do kabineta njeda, ale zo so hišće raz wo nim přemysluje, štož so jara witaše. Zwzaskowe předsydstwo sej žada, zo so naćisk do schwaljenja ze zastupjerjemi Serbow wothłosuje. **B. Felberowa**

Přihotuja konferencu k strukturnemu wuwicu

Domowina organizuje klětu konferencu k strukturnemu wuwicu we Łužicy. Džělowy wuběrka za hospodarstwo a infrastrukturu předpožili zwzaskowemu předsydstwu hač do kónca tutoho lěta namjet za termin, městnosć, wotběh a kóšty. To wobzamkny zwzaskowe předsydstwo na swojim 2. rjadnym posedženju 15. septembra 2017 w Chrósćicach, kiž nawjedowaše předsyda Domowiny Dawid Statnik. W diskusiji podachu člonowo dalše namjety. Tak pokazachu na příklad na třebnosć wuwáženosće referentow mjez politikarjemi a wědomostnikami. Wulki zajim zbudzi přednošk na temu „Chemiewende a što to za Łužicu woznamjenja“ studenta chemije a člona zwzaskowego předsydstwa Maksimiliana Hasackeho. Hladajo na to, zo trjebamy w přichodze wjacše čisteje industrije („zeleneje chemije“), za kotruž pak infrastruktura data njeje, měł so we Łužicy inowaciski centrum založić, kiž skiča tak mjenowanym startup-předewzaćam labory a infrastrukturu. Jeho hesło „Dajće nam Łužicu k pućubarnej čisteje přichoda wuwic“ mnozy přihłosowachu runje tak kaž namjetej Kita Ele, zaso forum za studentow organizować, hdžež dóstanu

składnosć swoje ideje předstajić. Tute mysle chcedža do přihotow konferency k strukturnemu wuwicu we Łužicy tohorunja zapřijeć.

Dalšej temje běštej wólby Zwzaskoweho sejma kaž tež zestawa fachowych wuběrkow Domowiny. Nimo tuchwilnych člonow móže zwzaskowe předsydstwo dalšich fachowcow jako člonow powołać.

Tež digitalnje móžeće so do podpismoweje lisćiny za europську wobydlersku iniciativu Minority SafePack zapisać, a to pod www.minority-safepack.eu. Zaměr tuteje iniciativy je, prawa domoródných narodnych mjeńšin zesylnić a tak nastorčić, zo ma so Europka komisija z prawami awtochtonych mjeńšin zaběrać.

Woni maja do posedženja zwzaskowego předsydstwa předlohi wobjednawać a je tak lěpje hač dotal přihotować. Džělowe směrnicy je zašla hłowna zhromadźizna kónc měrca wobzamknyła.

Dawid Statnik informowaše wo stawje zběranja podpismow za europську mjeńšinowu iniciativu Minority SafePack, za kotruž chce Domowina na wšěch zarjadowanjach aktiwne wabić. Za to pak pominachu sej přitomni jadriwe hesło, z kotrymž móža ludzi přeswědić so do lisćiny zapisać. Namjetej Marje Michałkoweje „Za runoprawosć awtochtonych mjeńšin w Europje“ jako hesło we Łužicy mnozy přihłosowachu. Podpismowa akcija běži hišće hač do 2. apryla 2018. W Němskej móže kóždy wólbokmany podpisać. Lisćiny předleža w zarjadowanjach Domowiny w Budyšinje a Choćebuzu a we wšěch regionalnych bėrowach. Nimo toho je móžno digitalnje podpisać, a to pod www.minority-safepack.eu.

Domowina wita zahajenje wubědźowanja „Sprachenfreundliche Kommune – serbska rěc jo zywa“ w Braniborskej a namoľwa komuny so wobdźělić. W Sakskej běži tute wubědźowanje hišće hač do kónca lěta. **B. F.**

Foto: Clemens Škoda

Jenož přez našu zhromadnosć smy sylni

Lětuši lawreaća Myta Domowiny a čestneho znamješka Domowiny stejachu w srjedźišću wuznamjenjenskeho zarjadowanja 13. oktobra w Budyskim Serbskim domje. Městopředsyda Domowiny Wylem Janhoefer praji mjez druhim: „Na nejwšakorakšych pólach a cesto južo lětzasatki dłuško angažerujo se za naš narod, wjele casa a procu nałožujucy, za wětšy žěl za síchym, njesprocniwje, wobstawnje a bžez wjelikich slowow. Za to comy se wam žinsa wutšobje žěkowaš ... Wupominanja pšichoda njebywaju snadnejše. ... Wšo, což žinsa mamy, smy z wjele procu dojšpili a chto by to lěpjej wěžel ako wy.“

Lawreaća lětušeho Myta Domowiny, Myta Domowiny za dorost a Čestneho znamješka z městopředsydu Domowiny W. Janhoeferom (7. wotprawa) na wuznamjenjenskim zarjadowanju dnja 13. oktobra w Budyšinje

Fota: Linda Garten

Z Mytom Domowiny wuznamjenichu so:

Margot Haścyna z Drjenowa: Wósebnje pó pšewrošenju zasajžuju se za serbske šulstwo w Dolnej Łužycy. Južo wjele lět jo Margot Haścyna sobuorganizatorka olympiadow serbskeje rěcy. W Serbskem šulskem towaristwa južo wušej 10 lět w pšedsedarstwje zajmy Dolneje Łužyce zastupuju. Wóna woplěwa kontakty k žišownicam w Žylowje a w měsće Chóšebuz. How wósebnje glěda na rěc, hospiteruju we kuždej kupce nanejmenjej raz wob lěto a rěcnje poražuju žišownice.

Manfred Hermaš z Rownoho: Jeho zaslužba mjez druhim je, zo je so župa ze zapisanym towarstwom stała. Tuta samostatnosć woznamjenja wjace swójskeje zamołwitosće, kiž Slepjanskim Domowinjanam zmóžnja, wosebje hladajo na njewěstu situaciju wokoło brunicy, zo móža serbske naprawy, kotrež su trěbne a kiž su tež realizujomne, spěšnišo zwoprawdžec.

Dieter Wendisch z Budyšina je jedyn z mała wumělcow, kotryž pomjatk serbskich profesionalnych rejoy we sebi nosy. Jeho tež wuznamjenja, zo zamóže swoju profesionalnosć lajkam sprosředkować. Hižo 25 lět je Dieter Wendisch wumělski nawoda Serbskeje rejoyanskeje skupiny Smjerdžaca a je mjeztym na 700 serbskich džěci a młodostnych za našu ludowu reju zahorił.

Dr. Karl Kowalewski z Łuchowa/Lüchow wuznamjeni so za jeho zaslužby wo styki mjez Wendlandom a Domowinu. Jemu so myto spočatk decembra we Łuchowje přepoda. We wideju namołwješe nas Serbow, sej swoju rěc wažic a wšo za jeje zachowanje činić, zo njeby so zhubila kaž drjewjanščina we Wendlandže.

Myto Domowiny za dorost spožči so **Michalej Donatej** z Chróścic a redakciji młodžinskeho magacina „Bubak“ pola RBB w Choćebuzu:

Michał Donat hraje klawěr a pišćele na njewšednje wysokim niwowje za jeho starobu, ale zamóže tež spěwy komponować, štož wšak je tohorunja wulke wužadanje. Chwalbyhódne je nimo toho jeho skutkowanje na nabožno-hudźbnym polu, na přikład z Chróścanskej cyrkwinskej band.

Bubaki su rozpalone za to serbske, rad serbsku kulturu a rěč woplěwaju, su z mikrofonom ducy, žělaju cesto dosć na wjacorach a kónčach tyženja a to wšyknó, aby mógli pšisłucharkam a pšisłucharjam serbskego radija mložinske wusćelanja pobitowaš. Cilowa kupka wusćelanja su młodostne, ale se wě, až Bubaki pšepšosyju na zgromadny cas teke staršych pšisłucharjow, kenž pokazki tym młodšym dawaju.

Za wosebite wukony při zwoprawdženju programa Domowiny dóstachu lětsa **Čestne znamješko Domowiny:**

Hartmut Škoda z Wósporka, **Hagen Kotschmar** ze Šiseja/Wolfshain, **Józef Tarniowy** ze Żarow (Pólska), **Karl Fisher** z Choćebuzy, **Carola Holdtowa** ze Spalow, **Clemens Brěžan** z Rakec, **Rosi Tšukowa** z Janšojc, **Anita Engelowa** z Turjeja, **Grit Pelzerowa** z Łaza a **Joachim Dučman** z Chróścic.

W mjenje wuznamjenjenych dżakowaše so Manfred Hermaš za počescenje: „Lube ćitomne, budžom něnter we gornoserbšćinje wam někotare słowčka prajić ... Rady myto přiwzam a so tež wjeselu, zo so skutki

hódnoća, kotrež so hnydom we wšednym žiwjenju njewidza ... Hustodosć prócujemy so na hodžiny trajacych posedženjach wo kompromisy, martrujemy so na hamtach a wojujemy z njepřewidnymi formularami. Jara husto tež telefonujemy a spytamy dalšich ludźi wo našich idejach přeswědčić abo wo pomoc prosyc při natwarje stanow, službje při kasy abo wo připowěšak, kotryž sami jako towarstwo nimamy. A druhdy, a to móžu jako prócowar w Slepjanskej kónčinje zwěšćić, móžemy so tež jenož mjez mórom a koleru rozsudzić.

Čestny hamt trjeba wjace připóznaća, hdyž widžiš prócu, kotruž druhdy nałožujemy. Haj, hdyž widžiš investowany čas, kotryž by sam móhl hinak wužiwać za wosobinske zajimy, swój statok abo swójbu. A hdyž slyšiš potom tych mudračkow, kotrež přeco swarja, što by so móhlo wšitko lěpje a hinak činić – to je na tym jednym boku. A na druhim boku – potom doma, čehodla sej to wšo hišće načinimy! Ale na kóncu so prašam: Štó da hewak? Dže wo rěč, kulturu, naše nałožki a prihotowanje puća do přichoda. Tak praju cyle jasnje: Wšitke tute prócy so wudanja. Tuta naša próca je zakład za daletaća Serbow. Naša próca zhromadźuje ludźi do cyłkow a tworí wažne rěčne a kulturne rumy. To praju tež wosebje za našu slepjanšćinu ... Jenož přez našu serbsku zhromadnosć, kotrež móžemy wšitcy přinošować, smy sylni a zwjazani. Bjez wotewrjenosće njeby było přichoda a dalewuwića. A bjez zamołwitosće, kotruž kóždy jednotliwec tule ma, njebychmy docyła byli.“

B. Felberowa

Swjedženske wuznamjenjenske zarjadowanje Domowiny wotmě so 13. oktobra w Budyšinje.

Fota: Linda Garten

FUEN a Domowina w Bratisławje

Z temu „Móžnosće a modele politiskeho zastupnistwa za narodne mjeńšiny w Europje“ zaběraše so 20. septembra w Bratisławje konferenca ze slowakskimi mjeńšinami zwonka kraja, mjeńšinami w Slowakskej kaž tež z druhimi mjeńšinami we wukraju. Přeprošył bě na nju spomomónjeny za narodne mjeńšiny Slowakskeje republiki Lászlo Bukovszki. Na konferency wobdźěli so tež serbska delegacija, kotrejž přislušachu wiceprezident Federalistiskeje unije europskich narodnosćow (FUEN) a člon Zwjazkoweho předsydstwa Domowiny Bjarnat Cyž, jednačel Domowiny Marko Kowar a koordinatorka FUEN za slowjanske mjeńšiny Rejzka Lipičec.

Přitomni běchu mjez druhim Polacy z Českeje, Madžarojo ze Slowakskeje a Slowakojo ze Serbiskeje a z Madžarskeje. Bjarnat Cyž poda zastupjerjam mjeńšin a knjezerstwa w swojim přednosku krótki přehlad wo situaciji Serbow a tamnych připóznatych mjeńšin w Němskej, prawnickich zakładach a móžnosćach zastupnistwa. Wosebita skedźbnosć mjez wobdźělnikami měješe so za mjezynarodne zhromadne džělo slowjanskich mjeńšin pod třěchu FUEN zbudzić. Tohorunja wabješe wón za podpěru přitomnych w zběranju podpismow za iniciatiwu Minority SafePack. Tuta woby-

Na konferency wo móžnosćach politiskeho zastupnistwa za narodne mjeńšiny w Europje, kiž wotmě so 20. septembra w Bratisławje, wobdźělichu so ze stron Serbow Marko Kowar a Bjarnat Cyž (2. a 3. wotprawa) kaž tež Rejzka Lipičec (2. wotlěwa). Foto: prywatne

dlerska iniciatiwa žada sebi polěpšenje škitu europskich narodnych skupin a jich rěčow na europskej runinje a zesyljenje kulturneje a rěčneje mnohotnosće. Europska unija ma so z wudźělanjom zakonjow a nowych prawnickich móžnosćow na polu kubljanja a kultury, rěčow, medijow, regionalneje politiki, zastupnistwa mjeńšin, runoprawosće kaž tež ze zaručenjom srědkow zaběrać.

Hačrunjež su móžnosće politiskeje participacije a zastupnistwa za mjeńšiny w

Slowakskej přeco hišće wobmjezowane, słužeše tuta konferenca jako dypk wotewrjenja dialoga. Tež w přichodže budžetaj kooperacija mjez mjeńšinami a zhromadny dialog z knjezerstwami džen a wažnišej, zo bychu so eksterne partnerstwa zesylili a potreby mjeńšin ze zjawnosće njezhubili. Europska unija móže jenož wostać, jeli so rěčna a kulturna mnohotnosć a naležnosće mjeńšin tež w přichodže a mjez swojimi wobdlerjemi respektuja. Rejzka Lipičec

25 lět počahi mjez Wendlandom a Serbami

Předsyda Domowiny Dawid Statnik a měščanosta Łuchowa Manfred Liebhaber (wotlěwa) pokazataj podpisanu přecělsku wozjewjenje.

Wot 17. do 19. awgusta 2017 poby delegacija Domowiny na přeprošenje města Łuchow (Lüchow) we Wendlandze, zo by so na tamnišim měščanskim swjedženju wobdźělila. Přeprošenju scěhowachu předsyda Dawid Statnik, městopředsyda a župan Wylem Janhoefer, člonka prezidija Judith Wałdźic a zamołwity referent Domowiny za počahi do Wendlanda Werner Sroka.

Do zahajenja měščanskeho swjedženja přewjedze so přijěće města Łuchow składnostnje 25lětneho wobstaća počahow a kulturneje wuměny mjez Wendlandom a Serbami. Bytostny zakład tutych počahow su slowjanske korjenje woneje kónčiny, štož

tež pomjenowanje „Wendland“ wočiwidnje wotblyšuje. Mjeztym 94lětny dr. Karl Kowalewski, kotremuž so lětsa Myto Domowiny spožči, a Werner Sroka rozložistaj jako iniciatoraj tutych počahow přitomnym nastace a wuwice kulturneje wuměny mjez Wendlandom a Serbami. Tuchwilny spolno-

mócnjeny Domowiny za džělo z Wendlandom kaž tež předsyda tamnišeho džěloweho kruha Ernst Stelte pokazašaj wosebje na naročne aktualne zhromadne projekty, kaž na příklad na zetkanja slowjanskich muzejow wot lěta 2016 sem.

Přichodne tajke zetkanje přihotuje so za spočatk 2018 w Budyšinje. Nic naposledk nastachu w běhu pěstowanja tutych zwiskow tež wosobinske přecelstwa mjez ludźimi. Swjatočne přijěće wobrubu serbski spěwny poet Bernd Pittkunings ze swojimi pěsnjami. Rejowanska skupina „De Öwperpetters“, kotraž wustupi lětsa přeni raz tež na Mjezynarodnym folklornym festiwalu „Lužica“,

přednjese kulturne zawostajenstwo něhdyšich slowjanskich wobydlerjow Wendlanda, mjenujcy ptačokwasny spěw. Tutón spěw je nam ze serbskim tekstom „Štó ma njewjesta być?“ znaty.

Wjeršk přijěća bě na kóncu podpisanje zhromadneho wozjewjenja wole, w kotrymž wobkrućitej město Łuchow a Domowina, zo chćetej „tež w přichodže swoje partnerske a přecělske styki wobstajnje wuhotować, spěchowac a pěstowac“.

Měščanski swjedžen Łuchowa wobohačichu pjatk a sobotu Chróšćanscy muzikanća, a Monika Cyžowa předstaji publikumej serbsku narodnu drastu. Tekst a foće: W. Sroka

Džěło folkloristow přinošuje k měrliwemu zhromadnemu žiwjenju

Dnja 8. a 9. septembra 2017 zeńdžechu so zastupjerjo folklornych skupin a organizatorjo folklornych swjedženjow a festiwalow, kotřiž su w němskej sekciji Mjezynarodneje rady za organizaciju folklornych festiwalow a ludowego wuměstwa (CIOFF) organizowani, w sewjerorynsko-westfalskim Schwalenbergu k swojej lětnjej zhromadźiznje. Wot šěsć člonow z Łužicy běchu zastupjeni Serbski folklorny ansambel Slepó, Serbski ludowy ansambel a Domowina. Čłonojo Serbskeho folklorneho ansambla Slepó wužichu składnosć a wabichu za klětuši 8. mjezynarodny festiwal dudakow, kiž wotměje so wot 15. do 17. junija 2018 w Slepom.

Na dnjowym porjedže stejachu rozprawa wo lońšej džělawosći – wo wobdžělenju na festiwalach, wo financnym položanju abo wo přihotach na Folkloriadu 2020 w Ufa, hłownym měsće republiki Baškortostan w Ruskej přez mjezynarodny zwjazk CIOFF. GEMA chce hač do kónca tutoho lěta naćisk noweho zřěčenja předpołožić, po tym zo je w zaštych lětach system zarunanja změniła – štož wjedže k stopnjowanju kóštow, w někotrych padach wo 1 000 procentow. Nimo čěžow přez demografiske wuwice a stupace powšitkowne kóšty bėdža so organizatorjo w přiběracej měrje z předpisami a postajenjami za swjedženje a z prašenjami wěstoty. Čim bóle měło so wuzběhnyć, zo je zhromadne

Wobdžělnicy lětušeje hłownje zhromadźizny němskeje sekcije CIOFF, mjez nimi serbscy wobdžělnicy (wotlěwa) Wolfgang Kotissek (7.), Marija Pěčkec (9.), Marko Kowar (13.) a Tobias Rucha (16.).
Foto: Němska sekcija CIOFF/Norbert Müller

džěło folkloristow z cyłego swěta pod třěchu CIOFF přewšo wulki přinošk k měrliwemu zhromadnemu žiwjenju ludow, ludowych skupin a etniskich mjeńšin swěta, tak předsyda němskeje sekcije CIOFF a wiceprezident mjezynarodneho zwjazka CIOFF Norbert Müller. Pola UNESCO su připóznaci partnerojo jako njezatna organizacija a tworja „hódnou kooperacisku syć za ludži, kiž zasadža so za trajne wuwice, sprawnosć, dorozumjenje mjez ludami a měr w kompetencnych naležnosćach UNESCO“. Serbscy zastupjerjo rozprawjachu wo swojich přinoškach k hajenju imaterielneho kulturneho herbstwa, kaž na lětušim XII.

mjezynarodnym folklornym festiwalu Łužica. Jako noweho čłona němskeje sekcije CIOFF přiwzachu Rejowanski kruh z Gütersloha. Dalši čłonojo z Łužicy su Serbska rejowanska skupina Smjerdžaca, Serbski folklorny ansambel Wudwor a Domowina – župa Delnja Łužica.

Lětuši swětowy kongres CIOFF wotmě so wot 20. do 29. oktobra 2017 w Tenggara na kupje Kalimantan (Borneo), Indoneska. Jako zastupjer Serbow wobdžěli so na nim jednaćel Domowiny Marko Kowar, kotryž je zdobom předsyda přihotowanskeho wuběrka Mjezynarodneho folklorneho festiwala Łužica. **Marko Kowar**, jednaćel Domowiny

Kulturna mnohotnosć w Němskej – narodne mjeńšiny 20 lět připóznate

Pod hesłom „Kulturna mnohotnosć w Němskej – narodne mjeńšiny 20 lět připóznate“ wotmě so dnja 20. oktobra na hrodze Fantaisie w Eckersdorfe blisko Bayreutha kulturna rozmołwa. Přeprošyła bě na nju Mjeńšinowa rada štyrjoch awtochtonych narodnych mjeńšin a ludowych skupin w Němskej. Z podpěru dotalnego społnomócnjeného zwjazkowego knježerstwa za prašenja wusydłencow a narodnych mjeńšin Hartmuta Koschyka wuzwolichu Hornju Franksku jako městno zarjadowanja.

Před dokładnje 20 lětami je Němska štyri awtochtone mjeńšiny a ludowe skupiny zakonsce připóznala. W srjedzišću zarjadowanja steješe tohodla hižo přez lětotki eksistowaca kulturna mnohotnosć w Němskej. Na puć podali běchu so zastupjerjo ze Schleswigo-Holsteinskeje, Delnjeje Sakskeje, Braniborskeje, Sakskeje a Badensko-Württembergskeje, zo bychu so wo wšědnym dnju, stawiznach, politiskich pozadkach, rěči a kulturje rozmołweli. Při tym bu rěčna mnohotnosć samozrozumliwje nałožowana: Publikum styšeše hornjo- a delnjoserbsčinu, danščinu, plat, friziščinu a romanese. Norma Schulz, Scarlett Rani-Adler a chór Zamir zabawny wječor hudźbnje wobrubichu.

Zastupjerjo mjeńšinoweje rady Němskeje, mjez nimi Serbja Bjarnat Cyž, Marcus Koňcař, Kito Ela, Judith Šolćina a Dawid Statnik, zetkachu so dnja 20. oktobra blisko Bayreutha z dotalnym zamolwitym Zwjazka za narodne mjeńšiny Hartmutom Koschykom (5. wotlěwa) ke kulturnej rozmołwje.
Foto: Stephan Herbert Fuchs

Hartmut Koschik podšmórny w swojim přinošku: „Naše narodne mjeńšiny tworja hódnou kulturnu bohatosć, kaž tutón wječor zaso raz skutkownje dopokazuje. Za dołhodobne zdžerženje regionalnych a mjeńšinowych rěčow kaž tež kultury w Němskej pak je trěbne, zo so wědomje za to wótri. Džensa smy dalši krok k tomu přinošowali. Wšitkim zastupjerjam

narodnych mjeńšin a regionalnych rěčow za to wutrobný džak!“

Na kromje zarjadowanja bu Hartmut Koschik zdobom jako społnomócnjeny Zwjazka rozžoňowany. Mjeńšinowa rada a Zwjazkowa rada za delnjoněmčinu džakowašej so jemu za skutkowne, angažowane a wuspěšne štyri lěta w minjenej legislaturnej periodže. **J. Šolćina**

Dziwadłowa skupina Chróścicy swój 40. jubilej woswjećiła

Ze swjedženskim zarjadowanjom a mnohimi hosćimi woswjeći Serbska lajska dziwadłowa skupina Chróścicy 2. septembra w Chróšćan „Jednoće“ 40. róčnicu swojeho založenja. Mjez gratulantami bě tež předsyda Domowiny Dawid Statnik. Swjedžensku narěč, kotruž tu skrótsenu podamy, měješe serbski žurnalist Alfons Wićaz.

Chróścicy su znate za swoje tradicije dziwadłoweho hrajachu. Hižo 2. septembra 1877 hraju někotři člonoj tamnišeho serbskeho towarstwa zhromadnje z Praskimi studentami towarstwa „Serbowki“ scyła přeni króc na kraju dziwadło, a to w Lejnje. Z toho wuwi so serbske lajske dziwadłowe hibanje. Tež Chróšćanscy Sokoljo hraju dziwadło, a njezapomnite je wot polstatych hač do šesćdesatych lět zašeho lětstotka plódné dziwadłowe skutkowanje skupiny wokoło zaslužbneho Pawoła Kmjeća. Tuta tradicija je potom nažel womjelknyła.

Přez wutrajnu iniciatiwu Zale Cyžoweje a z pomocu wjesneho kluba bu 1977 Chróšćanska lajska dziwadłowa skupina znowa založena. Jan Mahr, dziwadźelnik w NSLDž, bě hnydom zwólniwy, přewzać wumělski nawod noweje Chróšćanskeje dziwadłoweje skupiny a Zala Cyžowa nadawk organizatoriskeje nawodnicy. Bórže nawabi wona přenich lajskich hrajerjow: Křescana Wałdu, Moniku Cyžec, Tomaša Hojera, Bena Matku, Alfonsa Korjenka, Marju Šraderec-Komerowu, Handrija Kmjeća, Martinu Beserec-Wernewu, Chrystofa Šefriga a Luciju Krawcec-Brězanowu. Hižo tři měsacy po založenju, 16. junija 1977, zahorichu lajscy dziwadźelnicy z premjeromaj Chróšćanski publikum. Bórže na to hraju tuči na wsach, na Domowinskih zarjadowanjach a na wjesnych swjedženjach tutej krótkoscenje Arkadija Rajkina „Žana přičina so wjeselić“ 19 króc a „Na službnej jězbje“ 14 króc z wulkim wuspěchom. Tole bě zakład za nawabjenje nowych hrajerjow kaž tež za rozsud, so na wjetšu hru zwažić. Tuž wusměrichu so hrajerjo na Klicperowu wjeselohru „Na mosće“, kotruž 26. junija 1978 w režiji Jana Mahra z džesać hrajerjemi

na Wjenkec žurli předstajichu a dołhotrajacy aplaws publikuma žnějachu. Chróšćanscy lajscy dziwadźelnicy mějachu po Serbach spěšnje dobre mjeno, tež pola wjesnych korčmarjow, kotřiž jim rady jich žurle za dalše wustupy k dispoziciji stajichu.

Po 27 lětach pilneho a spuščomneho organizatoriskeho skutkowanja je Zala Cyžowa swoju čestnohamtsku funkciju wotedała. Člonoj dziwadłoweje skupiny rozsudžichu so 2004, swoje džělo na šěrše ramjenja položiť. Skupina da so jako towarstwo zapisać a wuzwoli sej 19. apryla 2004 swoje předsydstwo a Gabrielu Lebzynu jako swoju předsydku. Přez změny projektoweho spěchowanja Založby za serbski lud dyrbeše team nětko sam wšu běrokraciju zmištrować. Gabriela Lebzyna nawjeduje hač do džensnišeho z entuziazmom, wutrajnosću a lubosću dziwadłowe towarstwo. Kóždu pónđzelu zetkawaja so hrajerjo k probje, bymjež tole přeco lochko njebyło. Wšako džělaja džensa tež někotři młodži z cyłkownje mjeztym 25 člonow sylneje skupiny na zdalenyh džělowych městnach a w změnach. To wužaduje talent w koordinowanju probow a wustupow. Ale dobra disciplina wšěch hrajerjow a wosebje přikład staršich člonow – kaž Jana Pjecha, Křescana Wałdy, Jurja Matki, Zale Cyžoweje, Gabriele Lebzynje, Hannesa Bulanka, Weroniki Bulankoweje, Herberta Stillera a Jürgenja Njeka – wuskutkuje so pozitiwnje na cyłk. Tutón njezmištruje jenož spuščomnje a wuspěšnje swoje dziwadłowe předewzaća, ale wě tež, so po probach, premjerach a z kóždolětnymi wulětami zabawjeć.

Najwažniše su wězo nazwučowanja nowych inscenacijow a jich předstajenja. Jan Mahr nazwučowa 2008 z „Radšo muža, hač scyła

žaneho“ swoju poslednju hru z Chróšćanami. W jeho režiji wustupowaše skupina z cyłkownje 18 hrami. Mjez nimi běchu tajke wulcotne inscenacije kaž 1982 wot P. Jelcewa „Tajga“, 1988 a 1989 historiska hra Jana Wjele „Naš statok“ zhromadnje z něhdyšim džělčerskim dziwadłom Semjany/Róžant pod hołym njebjom na Wotrowskim hrodzišću, 2003 Pawoła Kmjećowa „Hańža Hernaštec“ a dalše. Chróšćanska lajska dziwadłowa skupina móže so radować nad hrami, kotřež su jim napisali serbscy spisowaceljo Jan Wornar, Jurij Koch, dr. Achim Nawka a Wórša Šoćic. Bohužel pak tuta iniciatiwa spisowacelow za Chróšćanow womjelkny. Tule dyrbjeli so serbscy spisowaceljo zaso pjera přimać. K tomu dodam wuprajenje Jakuba Barta-Čišinskeho z lěta 1881: „Sym mjenujcy dospołnje přeswědčeny, zo dopomha jeniće samostatne tworjenje serbskej dramate k čilemu a strowemu rozwiću.“ Tole je za přichod wažne. Wězo wobradžichu hrajerjam a publikumej přeco zaso tež inscenacije wjeselohrow a kriminalnych komedijow němских awtorow wjeselo. Za wuběrne přeložki tutych hrow słuša wosebity džak Ludwigej Zahrodnikaj. Džakowna je Chróšćanska dziwadłowa skupina z dobom dziwadźelnikej NSLDž Tomašej Cyžej. Wón je po Janje Mahrje w Chróšćicach wuspěšnje režiju přewzał. W hrě Jurja Špitanka a Pětra Zahrodnika „Via regia“ člonoj Chróšćanskeje lajskeje skupiny aktiwnje sobu skutkowachu kaž tež na přikład 2015 w dalšim projekće TCM, w hrě „Pasion“. Za dziwadłowu skupinu wjedžeše Tomaš Cyž w dwěmaj inscenacijomaj režiju – 2012 w kriminalnej komediji „Hdyž rentnarjo zapřimnu“ z džewjeć předstajenjemi před cyłkownje 1571 přihladowarjemi a 2014 w hrě „Jedyn Šwjerčik přinđže zředka sam“ z džewjeć předstajenjemi před 1235 přihladowarjemi.

Wosebity dziwadłowy wječork wuhotowachu Chróšćenjo składnostnje 80. róčnicy předstajenja Jana Wjeloweje historiskeje hry „Paliwaka“ na Kopšinjanskim hrodzišću, hdžež přewjedžechu loni zhromadnje z někotrymi Konječanskimi lajskimi dziwadźelnikami sceniske čitanje. 2010 su Chróšćanscy hrajerjo letiski džělacy film RUUDI serbsce synchronizowali a figuram w kompjuterowej hrě „Krabat a potajnstwa serbskeho krala“ serbski hlós dali. To bě za nich cyle nowe wužadanje.

Hladajo džensa na dotalnych 20 inscenacijow z něhđe cyłkownje 190 wustupami w běhu 40lětneho skutkowanja a na wuznamjenje skupiny w lěće 2000 z Mytom Domowiny zejmuju klobuk před swěrnym, wutrajnym, wuspěšnym a za serbsku rěč a kulturu jara hódny čestnohamtskim skutkowanjom našich Chróšćanskich lajskich dziwadźelnikow.

Alfons Wićaz

Za jubilej Serbskeje lajskeje dziwadłoweje skupiny Chróścicy je młoda dziwadźelnica NSLDž Liza Čornakowa z hrajerjemi tři sceny nastudowała, kotřež mějachu 2. septembra swoju premjeru. Na foće (wotlěwa) Franc Čornak, Hannes Bulank, Marcel Hoza, Tobias Bulank, Bernadet Ričlowa a Martina Nowakowa (schowana) w scenje „Njewšědna hodžina“ wot Antona Nawki Foto: F. Haza

Ekursija Zwjazka za serbski kulturny turizm do Błótow

We wobłuku lětušeje ekursije Zwjazka za serbski kulturny turizm z. t. wuleći sej 25 člonow a partnerow towarstwa kónc septembra do Lédow, Lubina a Slopišća.

W muzeju pod hołym njebjom na Lédach dožiwichu přitomni hodžinske wjedženje po štyrjoch napodobnjenych historiskich dworach z Lédow, Bórkowa a nakromnych kónčin Błótow a zeznajomichu so z kopicu wustajanjami předmjetami a stawiznami.

Měščanski a regionalny muzej w Lubinje je so pod nawodom Christiny Orphal mjez 1997 a 2001 znowa natwaril a 2001 zaso wotewrił. Wšitke serbske eksponaty, kaž na přikład módročišće abo jutrowne jejka, běchu so 1945 zničili. Přiwšëm namakaja zajimcy w muzeju kežbyhódnju ludowědnju wustajeńcu k serbskim stawiznam w tutej kónčinje. Wona wopřija mnohe originalne wěcy, mjez druhim burske kamory, křinju,

smykače, džele narodnych drastow a dalše.

W Slopišću přewza Sieglinde Fischer w serbskej burskej drasće wjedženje po wjace hač 1000 lět starej wsy. Wjednica rozprawja tež při čolnikowanju a we wobłuku wječornych přednoškow rady wo serbskich stawiznach a serbskej kulturje w Błótach.

Wot nalěča tohole lěta je Steinkirchen, měščanski džěl Lubina, wo turistisku atrakciju bohatsi. Na dworje Gizely Christloweje bu stara hródz ze srědkami programa LEADER na rumnosć za zarjadowanja přetwarjena. „Serbski burski dwór“ je bjez barjerow a hodži so přez cyłe lěto wužiwać. Rum skića městno za něhdže 50 wosobow, kotřiž chcedza programy, přednoški a džělamički z „blótowskej Christloweje“ dožiwić. Tež my dóstachmy woprawdžitu woptanku „Błótowskeho kórkoweho seminarara“.

Na našim wulěće smy wjele nowych do-

Kórkowy seminar z Gizelu Christloweje na „Serbskim burskim dworje“ Foto: W. Kotissek

póznacow nahromadźili a kontakty k wustarjenju syće za dalewuwiće serbskeho kulturneho turizma we Łužicy nawjazali.

Ines Kunzendorf, projektowa managerka

J. Šwon, M. Funka a D. Toncarová Foto: priw.

W přihoće na XVI. wšosokołski zlět 2018 w Praze pobyštaj 16. septembra člonaj předsydstwa Serbskeho Sokoła, starosta Milan Funka a Józef Šwon, k přepodaću

Serbski Sokol w Děčinje stafetu přepodať

stafety Serbskeho Sokoła w Děčinje. Na zetkanje, kotraž wotně so blisko pomnika zalozerja sokołskeho hibanja, Miroslava Tyrša, při hrodže a na campingowanisću w Děčinje, bě Česki sokołski zwjazk (Česká obec sokolská, ČOS) přeprosyl. Přitomni běchu zastupjerjo wšěch sewjeročeskich župow Sokoła. Dagmar Toncarová, městopředsydka ČOS, postrowi hosćow z Budyšina a džakowaše so wutrobnje za postrowne słowa Milana Funki, kotryž witaše hosći, přecelowa a člonow Českeho Sokoła. Zdobom přeješe jim dale wjele wuspěcha za zbywacy čas přihotow na

klětuše swětowe zetkanje Sokoła w českej stolicy. Přepodata stafeta Serbskeho Sokoła bu wot Józefa Šwona wulkotnje zhotowjena a wobsahowaše přehlad wšelakich sportowych wjerškow a aktiwitow Serbskeho Sokoła w tu- a wukraju. Wosebity zajim wubudźichu eksEMPLARY knihi „Europeada 2012“.

Při wohenju, slódněj jědźi, piwku, spěwanju a lóštnej bjesadze wuklinča wopyt hosći z Łužicy. Zetkanje bě wažna kročel za přihot delegacije Serbow, kotraž wobdžěli so na XVI. wšosokołskim zléće 2018 w Praze.

Milan Funka, starosta Serbskeho Sokoła

Župa Budyšin na slědach reformacije po puću była

Dnja 23. septembra přewjedže župa „Jan Arnošt Smoler“ swoju lětušu kublansku jězbu. Dohromady 42 člonow jednotliwych skupin a towarstwow župy poda so z busom do Žitawy a dale do Hrádeka nad Nisou.

Tema kublanskeje jězby běše, kak móže to w jubilejnym léće hinak być, reformacija. Serbskich skupinarjow, přewažnje wuměnkarijow, zajimowachu wosebitosće reformacije w Hornjej Łužicy a kotre

zwiski wobstajachu mjez husitskim hibanjom w bliskich Čechach a reformaciju we Łužicy. Tuž pozastachu w kulturno-historiskim muzeju w Žitawje a wobhladachu sebi wosebitu wustajeńcu „Cyle hinak – reformacija w Hornjej Łužicy“. Direktor tamnišeho muzeja Peter Knüvener a dalša sobudželačerka poskićistaj runočasnje za-

Skupinarjo župy Budyšin pobychu na swojej lětušej kublanskej jězbe mjez druhim w Hrádeku nad Nisou, hdžež wopytachu tež měščanski muzej. Foto: Steffen Hejduška

jimawej wjedźeni. Čezišćo wustajeńcy leži w bohatej zběrce epitařow, kotraž su so w Žitawje wosebje dołho zdžerželi a w poslednich lětach wuběrnje rekonstruowali. Woni swědča wo žiwjenju a předstawach wěriwych tutoho časa. Dale pokazuje wustajeńca, kak rozdžělnje je so reformacija tu w Hornjej Łužicy k druhim kónčinam

Sakskeje wuwila. Zajimawa to přehladka, kotraž spožči šěrši wid na stawizny našeje domizny.

Dale wjedžeše wobdžělnikow puć do bliskeho Hrádeka nad Nisou, hdžež wočakowaše jich po slódnym wobjedže diakonka husitskeje cyrkwyje Martina Tomčíková. Wona wjedžeše člonow župy Budyšin do husitskeje cyrkwyje a rozložil jim stawizny wosady kaž tež twara a poda wjele zajimawostkow wo husitskim

hibanju. Při miholatym wjedrje wosta wuchodžowanje po městačku jara krótke, a tak skićeše měščanski muzej dobry wuček. Při šalce kofeja běše přijomna składnosć, so hišće wo widžanym a slyšanym rozmołwjeć a zajimawy džěl wuklinčeć dać.

Sonja Hrjehorjowa, regionalna řečnica Domowiny

25 lět Rownjanske wjesne dźiwadło

Na swoje 25lětne wobstaće zhladowaše w awgusće Rownjanske wjesne dźiwadło z. t. Přeprošenju do Serbskeho kulturneho centruma w Slepom njesćěhowachu jenož bywši člonjo a sobustawojo spřečelonych towarstwow, ale tež wjesny předstejićer Rownoho kaž tež swójbni lajskich dźiwadźelnikow. Jako jubilejny kruh wupytachu sebi bajku wo „Mudrej burskej holcy“ (Ta mudra burska gólica) bratrow Grimm, w kotrejž njesmědžeše wězo tež humor woneho wjesneho dźiwadla falować. Po tym pokazachu so při kofeju a tykancu wobrazy z minjeneho štwórc lětstotka. Pola prjedawšich člonow-dźiwadźelnikow zbudźichu

Sobustawojo Rownjanskeho wjesneho dźiwadla z. t. Foto: Enrico Krautz

woni tu abo tamnu žortnu dopomnjenku. W běhu 25 lět měješe dźiwadlowa skupina, kotraž ma tuchwilu sydom sobustawow, nimalo 600 wustupow. Předsydka je něhdysa hortnerka Edith Pjenkowa z Rownoho, kotraž je dźiwadło z dobom sobu založila. Wona je spočatk 1990tych lět staršich narěčała, hač nochcyli sobu dźiwadźelić. Přeni kruh před domoródněj kulisu bě bajka „Cyketarušk“ (Rumpelstilzchen). K repertoirej slušeja nimo bajkow tohorunja skeče, serbske powěšće, sceny ze žiwjenja Hanza Njepile, kiž předstaji skupina zdžela tež w serbskej rěči, a woblubowane blady, kotraž lubja wjele směwa. St. Bierholdtec

Kirmes auf dem Zeißighof

Kirmes, ein Tag an dem sich früher Verwandte und Bekannte besuchten, um bei gutem Essen und Trinken über Gott und die Welt zu plauschen. In diesem Sinne trafen sich Dorfbewohner und Stammgäste aus Hoyerswerda am 30. September beim Back- und Schlachtfest im Zeißighof. Aber nicht nur die üppige Schlachteplatte oder der selbst gebackene Kuchen lockten zahlreiche Besucher an. Vor dem Hof zeigte Hufschmied Jurij Zschorlich aus Dörghenhausen seine Geschicklichkeit im Umgang mit heißem Eisen. Nach einer Lehrausbildung als Schmied in den 1960er Jahren hatte er zehn Jahre später eine Fachschulausbildung zum Hufbeschlagschmied absolviert, und viele Bauern aus der Umgegend ließen ihre Pferde von ihm beschlagen. Inzwischen führt sein Sohn das Geschäft, während Jurij Zschorlich sein

Können auf Veranstaltungen wie in Zeißig zeigt. Vor den Augen der Zuschauer entstanden an diesem Tag kleine Glückshufeisen oder Anhänger in Form eines Lindenblattes. Während er den Zuschauern seine Aktivitäten auf Deutsch erklärte, redete er mit seinem Enkel, der alles genau beobachtete, in sorbischer Sprache. Im Obergeschoss des Nebengebäudes erläuterte Dora Gebauer den Gästen bäuerliche Handwerkstechnik und die Kunst des Blaudrucks, während der Messerschleifer Karl Lotzenburger aus Schwarzkollm, zur Freude des Kulturvereins, einen Schleifbock übergab, den er extra dafür hatte anfertigen lassen. Für die kleinen Gäste brachte Martina Petschik mit ihrem Team von der Schul- und Heimatstube Tätzschwitz eine Geschichte rund um den Schulanfang auf die Puppenbühne. Die Inszenierung mit einer aufwendigen Dekora-

tion wurde musikalisch durch zwei junge Akkordeonspieler begleitet. Text u. Foto: J. Tesche

Mit gezielten Hammerschlägen formt Hufschmied Jurij Zschorlich aus dem glühenden Stahl kleine Hufeisen und Lindenblätter.

Serbska ludowa rejowanska skupina Čisk 20lětne wobstaće swjećiła

Dnja 28. oktobra wosweći Serbska rejowanska skupina Čisk swoje 20lětne wobstaće. Mjez něhdže 150 prošeny mi hosćimi w hosćencu „K zelenemu wěncej“ běchu wjelelětni přiwisnicy a přewodzerjo, zastupjerjo města Wojerecy, Domowiny kaž tež wjesnych towarstwow. Wo pisany wobraz postarachu so wosebje spřečelene rejowanske a drastowe towarstwa z kónčin wokoło Wojerec a Choćebuza kaž tež zastupjerjo Srjedzóněmskeho domizniskeho a drastowego zwjazka. Čišćanska rejowanska skupina ma džensa 33 člonow, mjez nimi je jednaće aktiwnych porikow. Po wotewrjenju swjedźenskeho zarjadowanja z krótkej reju hosćićelow je so předsydka towarstwa Gabriela Linakowa mnohim spěchowarjam a podpěraćelam džakowała. W swojej swjedźenskej narěči zhladowaše na spočatki skupiny před 20 lětami. Tak zrodzi so tehdy w zwisku z přihotami za historiski čah skladnostnje 750. rónčnicy Čiska ideja založić rejowansku skupinu,

zo móhli reje swojich wowkow a džedow pokazać. Edith Zinkowej, kotraž prócowaše so wo přesadjenje myslički, so poradzi, bywšeho Čišćana Jana Kašpora jako rejowanskeho wučerja zdobyć a cyłkownje 16 rejowanskich porow mobilizować. Lóšt k rejowanju bě zbudženy a tak tež po rónčicy z tym pokročowachu. Helga Hanšowa přewza wumělski nawod a nazwučowa z rejowarjami nowu choreografiju za tradicionelne reje. Sćěhowašej rejohrě pod heslom „Přaza“ a „Žně“, w kotrymajž so burske džěla a serbske nałožki rejujo předstajichu. Wosebje rady spominać budu člonjo zawěrnó na mjezynarodne wustupy, kaž na příklad w Awstriskej, na Wendish Fest pola potomnikow serbskich wupučowarjow w texaskim Serbinje abo na mjezynarodnym festiwalu ludowych rejow w Shanghaiju. Dołholětna přewodzerka a přiwisnica rejowanskeje skupiny Brigita Šramina sprosředkowa wosobinske zbožo- přea a přepoda wolijowu mólbju swjeho

mandželskeho Bena. K tomu doda: „Mištra wučinja tři wěcy: Wěda, chcyće a zamóžnosć.“ Wona so nadžija, zo wobsteji Čišćanska rejowanska skupina hišće wjele lět. Tekst a foto: Johann Tesche

Brigita Šramina (nalěwo), kotraž je wjele lět jako županka rejowansku skupinu přewodžala a je hišće džensa jeje wulki přiwisnik, gratulowaše wutrobnje wje-dnicy Serbskeje rejowanskeje skupiny Čisk Gabrieli Linakowej (naprawo) a přepoda jej wolijowu mólbju swjeho mandželskeho Bena.

Familiensinn und Offenheit für die Geschichte

Anlässlich eines Familientreffens besuchten am 22. Juli rund 50 Nachfahren der Gutsbesitzer-Familie von Loebenstein Lohsa. Ihr Vorfahre, der Gutsherr und Kreisdeputierte Alexander Robert von Loebenstein (1811–1855), hatte 1836 die Güter Lohsa und Mortka gekauft. „Mit ihm begann die Adelsgeschichte der Familie in Lohsa. Von ihm stammt das Wappen der Familie“, hielt Reinhardt Schneider, Vorsitzender des Fördervereins Begegnungsstätte Zejler-Smoler-Haus Lohsa e. V., während des Treffens fest.

Karin von Loebenstein und Carola von Hoyos, Organisatorinnen des Familientreffens, betonten, dass es bei den Familienzusammenführungen neben dem Kennenlernen auch um die Wertschätzung für die eigenen Wurzeln und Vorfahren gehe. In ganz Deutschland, in Chile und in Ecuador leben von Loebensteins. Landwirte, Teichwirte, Entwicklungshelfer, Ministeriumsmitarbeiter und Diplomaten sind darunter. In der Oberlausitz wurden bei diesem Treffen drei Stationen besichtigt: In Niederkaina bei Bautzen das frühere Wohnhaus des Gutsbesitzers Friedrich Jo-

achim von Loebenstein, in Wartha bei Königswartha das Wohnhaus und der Sommersitz des Lohsaer Gutsherrn Friedrich von Loebenstein und in Lohsa das Zejler-Smoler-Haus, die evangelische Kirche, die Trauerhalle, der Friedhof und der frühere Standort des Schlosses. „Wir hatten zwar schon Familientreffen. Doch bislang war diese Geschichte eher mythisch und weit weg für uns“, erklärten Dag von Loebenstein und seine Frau Kitty. „Hier in Lohsa wird sie lebendig, konkret und anschaulich.“ Alexander Robert von Loebenstein zum Beispiel pflegte gute Kontakte zum Lohsaer Pfarrer, Dichter, Landwirt, Redakteur und Schulinspektor Handrij Zejler (1804–1872), der ab 1835 Pfarrer in Lohsa war, und Friedrich von Loebenstein ließ 1892 die Emporen der Lohsaer Kirche mit Bibelsprüchen in deutscher und sorbischer Sprache bemalen. Reinhardt Schneider resümierte:

„Die Ortsgeschichte Lohsas ist sehr stark mit der Geschichte derer von Loebensteins verflochten. In unserer Ausstellung gibt es viele Hinweise zum Schloss und zum Lohsaer Gut, zum Schlosspark und zum Leben und Wirken des Gutsherrn Alexander Robert von Loebenstein.“ **Text und Foto: A. Kirschke**

Rund 50 Nachfahren der Gutsherrn-Familie von Loebenstein besuchten am 22. Juli auch das Zejler-Smoler-Haus in Lohsa. Reinhardt Schneider, Vorsitzender des hiesigen Fördervereins (2. von rechts), erläuterte die Verbindung der von Loebensteins zum Ort.

Zeißiger Hoftheater begeisterte mit „Das Spiel um Jupiter“

Seit ihrem ersten Auftritt anlässlich der Zeißiger Frauentagsveranstaltung im Jahr 2014 sind die Mitglieder des Zeißiger Hoftheaters im Heimatort in aller Munde. Unter Leitung von Anett und Jens Sarodnik fand sich ein knappes Dutzend Zeißiger, um örtliche sorbische Bräuche und Geschichten aus dem Leben in unterhaltsamer Form auf die Bühne zu bringen. Inzwischen ist die Zahl der Mitwirkenden gewachsen und auch der Anspruch an die künstlerische Umsetzung.

In diesem Jahr wagte sich die Gruppe deshalb an das Theaterstück „Spiel um Jupiter“, in dem die turbulente Geschichte um einen

erkrankten Zuchtbullen erzählt wird, die sich so ähnlich auch in Zeißig hätte zutragen können. Im Mai begannen die Proben, zweimal die Woche, manchmal bis in den späten Abend. Zwischendurch hieß es Texte lernen, Requisiten und Kostüme auswählen und an der Körpersprache arbeiten. Die Premiere fand am 17. Juni im Rahmen der Feierlichkeiten zum 20-jährigen Bestehen des Zeißiger Kulturvereins statt. „Die Zuschauer im voll besetzten Zeißighof amüsierten sich köstlich“, schrieb Katrin Pollack in ihrem Rückblick auf das Sommertheater. Dies war einer der Gründe, das Theaterstück am 23. September erneut aufzuführen. Auch wenn Petrus nicht mitspielen wollte, ließen sich die Gäste den Spaß unter den kurzerhand errichteten Zelten nicht nehmen und erlebten nach allerlei Missverständnissen und Verwechslungen auf der Bühne die Genesung von Jupiter. **Text und Foto: Johann Tesche**

Sobotu, 30. septembra 2017, pada so 48 člonow župy „Michał Hórnik“ na swoju kublansku jězbu do pólskeho Wrocławja. Sobustawojo tamnišeho Towarstwa přecelow Lužiskich Serbow, kotrež přisluša jako asociěrowane towarstwo Domowinje, běchu zajimawe wjedženje po měsće sprihotowali. Dale wopytachu wobdźělnicy towarstwo Civitas Christiana. Foto: Clemens Škoda

Ansabl podpěrać a dialog spěchowac

Před nimale dwěmaj lětdzesatkomaj, hdyž tčeše Serbski ludowy ansabl (SLA) widzomnje w krizy, hłownje w krizy identity, založi so Towaršnosť k spěchowanjcu Serbskeho ludowego ansambla z. t. Nowe towarstwo bě sej tehdy jako nadawki a cile stajilo, powšitkownje ansabl podpěrować a dialog mjez wopytowarjami a wumělcami ansambla spěchowac, zdobom wumělski cykł při zawěšćenju wubranych projektow z pomocu pod pažu přimac a sej tež serbske wumělstwowo spěchowanja dorosta na swoje chorhoje zapisać. Hinak hač Spěchowanske towarstwo Němsko-Serbskeho ludowego dźiwadła so ansablowa towaršnosť rozsudži, so stać z towarstwom pod třechu Domowiny. Sprěnja tohodla, dokelž běchu

sej založiceljo wědomi, zo je hajenje serbskeho ludowego wumělstwa čezišćowcy nadawk narodnjeje organizacije, a zdruha tež, zo so Domowinje samej wuwědomi, zo je wuwice a traće SLA jedyn ze nošacych stolpow serbskeje identity.

Wuwice Serbskeho ludowego ansambla w nowšim času, kotrež je charakterizowane přez to, zo so date možnosće bóle potřebam we Łužicy přiměrjeja, je chwalbyhódne, a tute kročeje zasluža sej zjawnu podpěru, hdžežkuli je to možno.

Nic mjenje wažne je šerjenje znajomosćow wo stawiznach ansambla a hajenje tradiciskich zwiskow. Wusahowacy podawk bě bjezdweła lětuše zetkanje bywšich člonkow a člonow ansambla składnostnje 65. rónicy

jeho založenja. Inicijatiwa k tomu bě wot spěchowanskeho towarstwa wušla. To namaka zawjeselacu rezonancu. W kruhu bywšich dóstachu bywša baletna mišterka Isolde Weiden, bywša připowědzerka a spěwarka Leńka Šolćina-Winarjec a bywši solist Pawoł Šolta wopisma čestneho člonu SLA.

Zo towarstwo wopyt džeči čekancow na předstajenju džečaceho ptačeho kwasa z darami zawjeseli, njeje pódlanska wěc. Hłowna wěc pak je a wostanje, zo pomhamy Serbam a Němcam we Łužicy sej wuwědomjeć, zo je ansabl we zmysle słowa póslanc Hornjeje Łužicy a serbskeho luda. Kotry cykł ma tajki široki radius skutkowanja? **Sieghard Kozel**, předsyda Towaršnosće k spěchowanjcu Serbskeho ludowego ansambla

Dešańske dwórowe mjenja

W Dešnje woplěwaju kulturne derbstwo: Domowinska kupka a gmejna Dešno-Strjažow cotej stare, písamem zabyte serbske dwórowe mjenja zasej aktiwne wužywaš. Aby to teke zjawnosći pokazali, su pši 18 burskich dwórowch mjenjow tofle pšipórali.

Dešanarje, kenž su se w dwažastych a tšizastych zajžonego stolěša narožili su hyšći znali wše dwórowe mjenja ze wšednego rěčnego wobchada. Pšiduće lětniki su dwórowe mjenja pasiwne dožywili a rěcnje jano hyšći žělnje sami wužywali. Domowinska kupka jo wše dwórowe mjenja znosyla a w žinsa wužywanej pisnej formje dokumentěrowala. Pódpěrali su ju pši tom Dešanarje ako Fryco Rězak, Dieter Rězak, Walter Kawa a Fryco Juriš, kenž su swóje dopomnjeńki k dispoziciji stajili. W serbskej rěcy jo se takemu burskemu dwóroju „žywnosć“

Prědne wobsejžarje dwórow w Dešnje su dostali 10. oktobra mjenjow tofle za swóje dwóry.

groniło, což wusko zwisujo ze žywnjenim a se (ze)žywiš. Z toho južo wujžo wuznam burskego dwóru ako nejwažnjejšego zakłada ze žywnjenje a pšěžywnjenje w srježowěku. K póstajenju wótedankow a službow na dane kněstwo jo se ako zakład

wzela góspodarska móc dwórow. Dwórowe mě jo stakim było jěsna forma žinsajšnego dankowego cysła. Dwórowe mjenja su pokazali na wósebnosći wobsejžarja, jogo powołanje abo na položenje dwóra, ako na pšikład: Nowakojc – nowy – ten, ako jo nowy abo nowo pšišěgnu; Tyšaric – tyšar – wót nimskego Tischler; Pólakojc – pólo – na pólu wusedlonjo, dwór mějucy. Serbske dwórowe mjenja su se pšez lětzasetki, snaž samo lětzotki zachowali. Domowinska kupka co toš te dwórowe mjenja zasej aktiwne wužywaš. Celkownje jo se w Dešnje wuslěžilo wěcej ako 100 dwórowych mjenjow. Chtož co teke pši swójom dwórze pšawu toflu z dwórowym mjenim pšipóraš, móžo se pla šoły abo pla pšedsedarja Domowinskeje kupki Güntera Jahna pšizjawiš.

Text a foto: Kerstin Möbes

Šulerjo w Hornim Hajnku

Wot póndzele, 23. oktobra 2017, do srjedy, 25. oktobra 2017, přeprasy župa „Michał Hórnik“ šulerjow Serbskich wyšich šulow z Worklec a Ralbic na projektne dny do domu Jurja Brězana w Hornim Hajnku. Běše to zhromadny projekt ze socialnej džečacěrku Rěčneho centruma WITAJ Francisku Zopic a dźiwadłowej pedagogowku Němsko-Serbskeho ludowego dźiwadła Judit Čornakowej. Póndzela steješe za šulerjow pod hesłom „Jurij Brězan – Naš wuj z Ameriki“. Student wučerstwa Jan Brězan rozprawješe šulerjam z wobrazami a widejom wo swojim přebywanju we wukraju, kak je so tam jako cuzy čul, što je dožiwił a kak bě sebi jězbu organizował. Zhromadnje z Judit Čornakowej nadžečachu sebi šulerjo na pantomimiske wašnje wšelake rěčne wobroty z knihi „Naš wuj z Ameriki“ a wuspytachu so sami jako dźiwadźelnicy.

Wuchodžuju so po zahrodze mějachu woni w třećej džečacěrce nadawk, z pomocu kwisa swoju wědu wo knize kaž tež wo spisowacelu Jurju Brězanu přepruwować a pohlubšić. Wutoru a srjedu čakachu na šulerjow naročne temy, kotrež běchu so při čitanju knihi „Stary nan“ w šuli jenož narěznyli. Tak rozmołwješe so Hana Kindermanowa z Worklec ze šulerjami wo wobchadze ze staršimi ludžimi. Wona rozprawješe wo swojim čestnohamtskim džeče w Chróšćanskej starowni a powědaše tež wo swojich dožiwjenjach z mrějacymi. Šulerjo móžachu prašenja stajić a so w mješkej skupince wuměnić. Judit Čornakowa wěnowaše so powšitkownje temje „smjerc“ – kak z njej w našej towaršnosći wobchadžamy, kak běše to něhdy a kak je to džensa. Štwórta stacija rěkaše „kreatiwne pisanje“. Młodostni dóstachu nadawk sebi samym list napisac. Klětu wopuša woni šulu a podadža so na

přichodny wotrězk žiwjenja. Kak sej swoje žiwjenje za 20 lět předstaja, kotre sony a přeča maja?

F. Zopic/K. Jurkowa

Rejzka Krügerowa (srjedža) přewodžeše šulerjow při kwisu w zahrodze Jurja Brězana w Hornim Hajnku. Woni mějachu mjez druhim nadawk, synonymy za słowo „dostojnosć“ namakać. Foto: K. Jurkowa

Nowy wučer češćiny

Wot septembra 2017 skutkuje Jan Breindl jako wučer češćiny na homjoserbskich zakładnych šulach a podawa češku rěč w kursach za dorosćenych. Tole stawa so we wobłuku spěchowanskeho programa češkeho knježerstwa, kiž hižo wot 2003 běži. Breindl pochadža ze zapadočeškeho města Ostrov, studowaše žurnalistiku w Brnje a pedagogiku w Ústí nad Labem.

K wutrobje wzał je sebi słowa Pavela Eisnera: „Čłowječe češki, chceš-li tróšku češce nawuknyć, hrabń sej přeněho lěpšeho wukrajnika, kotrehož zetkaš, a wuč jeho češćinu.“ A tak poda so Breindl 2012 k češkej mjeńšinje na Ukrainje a podawaše we wsy Veselnywka džěcom češćinu. Pozdžišo wuwučowaše w Liberecu studentow z Baltikuma a Ukrainy, kotřiž so na studij na češkej wysokej šuli přihotowachu.

Wučer češćiny Jan Breindl Foto: priwatne

Nam Serbam pak njespřístupnja jenož češku rěč a kulturu, ale steji tež towarstwam k dispoziciji, hdyž je pomoc při nawjazanju a wudžeržowanju stykow do susodnjeje Češkeje trěbna. **J. B.**

Na 16. hodowne wiki přepraša Kulturne towarstwo Čisk dnja 2. decembra 2017, wot 14.00 hodz., na wupyšeny Čiskowski statok. Wot 15.00 hodz. předstaja džěci AWO-pěstowarnje „Dom lutkow“ maly program. Přizamknje so bajkowa hra. Prjedy hač wočakuja w 16.30 hodz. rumpodicha, móža dorosćeni wšelake čajowe a zelowe produkty w čajowej stwičce woptać a kupić. Džěci maja w samsnym času skladnosć, w hornim poschodze male dary paslič. Hnydom při zachodze budže tombola z atraktiwnymi mytami přihotowana. Na předań změja tohorunja zaso nowy Čiskowski kalender za lěto 2018 kaž tež čerstwy chléb.

Tekst a foto: Johann Tesche

Nałožki – narodne drasty – tradicije

Z poľnej paru přihotuja člonoj Serbskeho folklorneho ansambla Slepó 24. zarjadowanje we woblubowanym rjedze „Nałožki – narodne drasty – tradicije“. Wone wotměje so dnja 3. měrca 2018 pod hesłom „Slěpjanska swarba“ w Slepjanskim Serbskim kulturnym centrumje. Wobdžělic budža so tohorunja dalje towarstwa a dalši hosćo ze Slepjanskeje wosady. K wjerškam w léce 2018 slušēja dale 8. mjezynarodny festiwal dudakow w Slepom, tradicionelne zetkanje něhdyšich a tučasnych člonow Serbskeho folklorneho ansambla Slepó skladnostnje 45lětneho wobstaća kulturneho čělesa kaž tež 25. zarjadowanje rjadu

Foto: Gerd-Uwe Stettinisch

„Nałožki – narodne drasty – tradicije“ w adwence, a to pod hesłom „Adwent pola Serbow w Slepom“. **Wolfgang Kotissek**

Nowa CD „Sněžynka“ na pśedań

Dobre zgromadne žěło mjazy Domowinužupu Dolna Łužyca z. t., Założbu za serbski lud, RBB a Spěchowańskim towaristwom za serbsku rěč w cerkwi z. t. jo lětosna wunjasło nowu CD „Sněžynka“. Zukowy nosak w kšutej wobalce zjadnošijo 23 zymskich, adwentskich a gódownych spiwow, nagranych w dolnoserbskej rěcy ze žiśimi. Pśidany jo tekstowy a notowy zešywk. „Sněžynka“ płaši 10,- € a se pórucyjo serbsćinarjam w šulach a kubłanišćach rowno kaž wšym drugim lubowarjam zgromadnego spiwanja.

Repro: Werner Měškank

Gódowna wustajeńca

Na přědnem adwence, dnja 3.12.2017 jo wótworil domowniski muzej Dešno lětosnu gódownu wustajeńcu „Grajki z drjewa“. Žiśece grajki z drjewa su wjelim rědny dar, kenž jo lažal pód gódownym bomom a w žišetstwe wjelgin woblubowany był jo.

Wustajeńca wobrazow

Spěchowanski kruh za serbsku ludowu kulturu je dnja 31. awgusta 2017 nowu wustajeńcu w Budyskim Serbskim domje wotewrěł. Na wšěch poschodach foyera pokazuja so hač do přichodneho lěta wobrazy lětušje molerskeje džěłarnički na temu „Serbski ludowy ansambl a Budyšin“. Sydom lajskich wumělcow tam swoje twórby we wšelakich technikach wustaja. **Veronika Suchowa**

Teddys und Geschichten

Der Förderverein Zejler-Smoler-Haus Lohsa hat in den vergangenen Wochen Leihgaben für die diesjährige Weihnachtsausstellung gesammelt. Sie steht unter dem Motto „Teddys und Teddy-Geschichten“ und wird am 3. Dezember 14.30 Uhr im Zejler-Smoler-Haus eröffnet. **A. Kirschke**

Impresum: Naša Domowina - Informacije třěšneho zwjazka • Informacije kšywowego zwězka • Informationen des Dachverbandes

Tu wozjewjene wosobinske mēnjenja njekryja so na kóždy pad z mēnjenjom wudawačela. Redakciski kónc: 10.11.2017

wudawačel/Herausgeber:

Zarjad Domowiny • Zarěd Domowiny • Geschäftsstelle der Domowina
Póstowe naměsto/Postplatz 2 • 02625 Budyšin/Bautzen • www.domowina.de

redakcija/Redaktion:

Borbora Felberowa
tel. 03591-550 202 • faks: 03591-42408 • e-mail: felber-pr-domowina@sorben.com

lektoraj/Lektoren:

Judith Wjenkec, Erwin Hanuš
Lausitz-Grafik, Melanie Kotissek • čišć/Druck: Graphische Werkstätten Zittau GmbH

zhotowjenje/Satz:

„Našu Domowinu“ namakaće w interneće pod www.domowina.de ► mediateka
Domowina spěchuje so wot Założby za serbski lud, kotraž dóstawa lětnje přiražki Zwjazka, Swobodneho stata Sakskeje a Kraja Braniborskeje.